

El ressorgir dels vins de finca qualificada

Vinyes d'Olivardots i Eudald Massana s'incorporen a la cúspide de la piràmide de qualitat del vi català i Catalunya ja suma 14 referències icòniques que expressen la força del terror

Celleristes dels vins de finca qualificada. | INCAVI.

"Totes les regions vitivinícoles del món tenen els seus vins icònics. I Catalunya també. Cal una aposta ferma i decidida per promoure la qualitat i el prestigi dels vins i cal estendre-ho a tota la cadena de valor del sistema". La directora de l'INCAVI, **Alba Balcells**, té entre les seves prioritats consolidar i eixamplar el vèrtex de qualitat dels vins catalans. La figura jurídica que ho fa possible al país són els vins de finca qualificada (VFQ) on avui es reivindica la força del terror i la capacitat que té l'excel·lència enològica de garantir la continuïtat i el desenvolupament de l'activitat al món rural. Des d'aquesta setmana Catalunya ja en té 14 en 6 denominacions d'origen diferents, després de les incorporacions de **V d'O 2.16**, la carinyena centenària de Vinyes d'Olivardots, i el xarel·lo de vinya vella de l'**Avi Ton** d'Eudald Massana, que són el primer vi de la DO Empordà i el primer amb varietat autòctona del Penedès a formar part d'aquest club selecte i exigent. "Vinya, viticultor, territori i celler han d'anar de la mà. Tenim una normativa més restrictiva que en altres regions del vell món per posar en valor el factor humà i el territori com una expressió nítida. Hem de reconèixer el paisatge i els vins que és capaç de crear, fugint del marquisme i de l'elitisme, creant un relat de biodiversitat i de respecte", afegeix Balcells. "Hem de buscar

l'excel·lència perquè el món d'avui és més ràpid i canviant que mai", advertirà. L'horitzó està definit però a pressa: "Des de l'INCAVI volem que el 2025 totes les denominacions d'origen catalanes tinguin un vi de finca qualificada". Encara n'hi ha 4 que han de recórrer aquest camí cap a la grandesa iniciat l'any 2006 per Clos Mogador, un vi icònic de la DOQ Priorat que tothom situa a la cúspide de la piràmide. "En 10 anys el vi català ha de ser més valuós. Hem de fer créixer la desitjabilitat dels nostres vins. Tenim 14 vins de finca qualificada però en poden ser molts més, perquè hi ha talent; vivim una revolució enològica sense precedents al nostre país", resumeix la directora de l'INCAVI. L'acompanya a l'acte de presentació dels nous VFQ la consellera d'Acció Climàtica, Alimentació i Acció Rural, **Teresa Jordà**: "Volem que totes les DO's tinguin vins amb aquesta distinció. Els vins singulars asseguren un millor posicionament del vi català, aporten més notorietat, prestigi i estructuració". I conclou amb un recordatori: "Sense la pagesa, sense la pagès, no seria possible aquesta redistribució de valor".

Els 14 vins de finca qualificada. Foto: Roser Blanch.

L'acte té lloc al Palau de Pedralbes i és tota una declaració d'intencions. Els estils neoclàssic i noucentista de l'exterior es mesclen intencionadament amb d'altres a l'interior i en aquest edifici que respira elegància i història a cada cantó, s'hi exposen 14 referències distintes però enllaçades per la capacitat d'exaltar, totes, les virtuts de la terra. Vins que tenen una antiguitat mínima de 10 anys a dins de la DO, amb rendiment màxim per hectàrea un 15% inferior de la mitjana, que s'elaboren en un entorn específic amb característiques edàfiques i microclimàtiques molt definides, amb una trajectòria de prestigi i qualitat al mercat mínima de 10 anys i una traçabilitat específica integral des de la producció a la comercialització. Són els requisits que fixa l'administració per obtenir la distinció de VFQ; alguns elaboradors no s'atreveixen a explorar-ho per la burocràcia feixuga que implica tot i que, darrerament, se n'han agilitat els passos.

"Hort d'en Riera és la primera finca de vinya vella que lloguem l'any 2008. Representa el llegat de la zona, molt preuat i valuós, de carinyenes velles amb les que enfoquem els nostres esforços per recuperar i mantenir el patrimoni. Està situada al poble de Capmany i l'anaven a arrancar. Des d'aleshores que elaborem el vi de vinya única per reconèixer-la i expressar-la, per mostrar el caràcter de la carinyena empordanesa. És resultat de la nostra feina i del nostre esforç però essencialment la voluntat de mostrar el potencial enològic de l'Empordà al món", resumeix l'enòloga **Carme Casacuberta**. Amb la seva filla **Carlota Pena Casacuberta**, també enòloga, estan felices d'haver aconseguit situar Vd'O 2.16 a la cúspide de la piràmide de qualitat del vi català, amb un vi de vinyes plantades en terrasses el 1909 que es cria amb bótes de roure francès durant 16 mesos i s'embotella sense filtrar ni clarificar.

Tast dels vins de finca qualificada. Foto: INCAVI.

"Aquest és un projecte transgeneracional. La vinya, amb un peu de xarel·lo molt especial, la planta l'avi el 1945. Ell representa la vuitena generació de viticultors. La novena, el meu pare Eudald, decideix fer aquest vi com a homenatge al seu, perquè era una vinya que li agradava molt a l'avi, que té un terrer calcari molt especial. Això va ser l'any 1996 i, ara, la desena generació recull la distinció i podem mostrar aquest xarel·lo tan especial, que té molt de potencial, que neix en una vinya de rendiments baixos i de producció ecològica. És el primer VFQ del Penedès amb varietat autòctona; el criem amb bótes de castanyer i té un matís de salinitat molt particular que parla del lloc on neix, les muntanyes d'Ordal", resumeix **Uri Massana**, director executiu.

Álvaro Ribalta, master of wine català, dirigint el tast. Foto: INCAVI.

Hi ha felicitat compartida als seus rostres, la dels pares il·lumina als fills, després de l'esforç enològic i administratiu que han lliurat plegats per aconseguir-ho. A partir d'ara, **Olivardots** i **Eudald Massana** acompanyaran **Clos Mogador**, **Mas de la Rosa** (Vall Llach), **Vinya La Scala**, **Le Havre**, **Vinya Gigi** i **Vinya Palau** (Jean León), **Teixar** (Vinyes Domènech), **Arnau Oller** (Oller del Mas), **3.9** (Abadal), **Clos Fontà** i **Coma Blanca** (Mas d'en Gil), **Mas Edetària Selecció** (Edetària). "Aquesta distinció és un reconeixement al compromís sostingut en el temps de cadascun dels cellers amb la seva terra, un factor imprescindible per cohesionar el territori i dotar-lo d'eines per al desenvolupament econòmic i social", remarca Alba Balcells. La celebració inclou un tast de sis VFQ, dirigit tècnicament per l'únic master of wine català, **Álvaro Ribalta**. Una altra tria conscient atenent a la voluntat de l'INCAVI d'internacionalitzar els vins catalans. Des de la Generalitat adverteixen que el 2023 hi haurà un impuls dels VFQ amb tastos rellevants a Burdeos, Madrid i Barcelona, un d'ells coincidint amb la Barcelona Wine Week que se celebrarà al febrer. "Els VFQ són el màxim exponent de la vinculació entre el sector vitinícola i el territori", insisteix la directora de l'INCAVI. És per aquest motiu que són punta de llança del procés de transformació Horitzó2025 sobre el qual camina l'organisme. És un projecte viu i dinàmic que vol sumar noves parcel·les i que té el repte de gestionar si en un futur immediat el legisla com fins ara l'INCAVI o les denominacions d'origen, com demana alguna d'elles que ja ha classificat vinyes, paratges i viles i afirma que "un gran vi és el fruit estricte i pur d'un lloc privilegiat."